

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA
I ODRŽIVOG RAZVOJA

10000 Zagreb, Radnička cesta 80
Tel: 01/ 3717 111 fax: 01/ 3717 149

Uprava za procjenu utjecaja na okoliš
i održivo gospodarenje otpadom
Sektor za procjenu utjecaja na okoliš

KLASA: UP/I-351-03/21-09/346
URBROJ: 517-05-1-2-22-17

Zagreb, 24. studenoga 2022.

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, OIB: 1937010088, na temelju članka 90. stavka 1. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) te članka 27. stavka 1. Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“, broj 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) i odredbe članka 27. stavka 3. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17), na zahtjev nositelja zahvata Cromaris d.d., OIB:58921608350, Gaženička cesta 4b, Zadar, nakon provedenog postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, donosi

RJEŠENJE

- I. Za namjeravanu izmjenu programa praćenja stanja okoliša uzgajališta bijele ribe Velo žalo, Dugi otok, Općina Sali, Zadarska županija, nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša propisanih Rješenjem o prihvatljivosti za okoliš (KLASA: UP/I-351-03/14-02/21; URBROJ: 517-06-2-1-2-14-15, od 23. rujna 2014. godine), a sukladno izmjenama kako slijedi:**

U dijelu A. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

A.1. Mjere zaštite tijekom pripreme i rada uzgajališta, MORE

- iza mjere A.1.2. dodaje se mjera A.1.3. koja glasi: A.1.3. Redovito pregledavati mreže kaveza s ciljem prevencije bijega ribe.

A.2. Mjere u slučaju izvanrednih situacija

- iza mjere A.2.3. dodaju se mjere A.2.4. i A.2.5 koje glase:

A.2.4. Voditi evidenciju o bijegu ribe iz kaveza i izvještavati nadležne institucije.

A.2.5. U slučaju bijega ribe iz kaveza započeti aktivnosti ribolova s ciljem vraćanja ribe u kaveze.

U dijelu B. PROGRAM PRAĆENJA STANJA OKOLIŠA:

- Točka B.1.c. mijenja se i glasi: Snimiti stanje morskih staništa obalnog pojasa od točke C1 do C2 Carlit metodom u proljetnom razdoblju.
- Točka B.1.d. briše se.
- Točka B.1.e. mijenja se i glasi: Utvrditi stanje morskih staništa morskog dna od postaje M1 (transekt obilježen točkama T1 i T2) u smjeru koji prolazi ispod kaveza i završava na obali, i to na način da praćenje stanja svih prisutnih staništa bude popraćeno fotodokumentacijom.

Koordinate postaja M1, M2, R, C1, C2 te početna i završna točka transeкта T1 i T2 su:

Oznaka postaje	Koordinata X	Koordinata Y
M1	384611	4874604
M2	384328	4875101
R	383697	4876311
C1	385244	4874339
C2	383616	4875602
T1	384611	4874604
T2	384640	4874359

II. Za namjeravanu izmjenu programa praćenja stanja okoliša uzgajališta bijele ribe Velo žalo, Dugi otok, Općina Sali, Zadarska županija – nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

III. Ovo rješenje objavljuje se na internetskim stranicama Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja.

O b r a z l o ž e n j e

Nositelj zahvata Cromaris d.d., Gaženička cesta 4b, Zadar, sukladno odredbama članka 82. Zakona o zaštiti okoliša i članka 25. stavka 1. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba), putem opunomoćenika Zelena infrastruktura d.o.o. (OIB: 10241069297), Fallerovo šetalište 22, Zagreb, podnio je 24. kolovoza 2021. godine Ministarstvu gospodarstva i održivog razvoja (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zahtjev za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjenu programa praćenja stanja okoliša uzgajališta bijele ribe Velo žalo, Dugi otok, Općina Sali, Zadarska županija. Uz zahtjev je priložen Elaborat zaštite okoliša kojeg je u kolovozu 2021. godine izradio, a u veljači, svibnju i studenom 2022. godine dopunio ovlaštenik Zelena infrastruktura d.o.o. iz Zagreba, koji ima suglasnost Ministarstva za izradu dokumentacije za provedbu postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš (KLASA: UP/I-351-02/16-08/06; URBROJ: 517-05-1-2-21-18 od 8. travnja 2021. godine). Voditeljica izrade Elaborata je Fanica Vresnik, mag.biol.

Pravni temelj za vođenje postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš su odredbe članka 78. stavka 1. i članka 93. stavka 4. Zakona o zaštiti okoliša i odredbe članaka 24., 25., 26. i 27. Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (u daljnjem tekstu: Uredba). Naime, Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja provodi postupak ocjene o potrebi

procjene utjecaja zahvata na okoliš za značajnu izmjenu ili dopunu namjeravanog zahvata, odnosno za izmjenu propisanih mjera zaštite okoliša i/ili programa praćenja stanja okoliša za koji je doneseno rješenje iz članka 89. stavka 1. Zakona, odnosno članka 90. Zakona. Za zahvat uzgajališta bijele ribe kapaciteta 1 101 t/god unutar zaštićenog obalnog područja uz Dugi Otok na području Općine Sali, Ministarstvo je provelo postupak procjene utjecaja na okoliš i donijelo Rješenje (KLASA: UP/I-351-03/14-02/21; URBROJ: 517-06-2-1-2-14-15, od 23. rujna 2014. godine) da je zahvat prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša te provedbu programa praćenja stanja okoliša. Postupak ocjene je proveden jer je nositelj zahvata podnio zahtjev za izmjenom programa praćenja stanja okoliša tijekom rada uzgajališta.

O zahtjevu nositelja zahvata za pokretanjem postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš sukladno članku 7. stavku 2. točki 1. i članku 8. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, broj 64/08), objavljena je 10. ožujka 2022. godine na internetskim stranicama Ministarstva Informacija o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš izmjene programa praćenja stanja okoliša uzgajališta bijele ribe Velo žalo, Dugi otok, Općina Sali, Zadarska županija (KLASA: UP/I-351-03/21-09/346; URBROJ: 517-05-1-2-22-2 od 4. ožujka 2022. godine).

U dostavljenoj dokumentaciji (Elaboratu zaštite okoliša) navedeno je, u bitnom, sljedeće: *Za uzgajalište bijele ribe kapaciteta 1 101 t/god. unutar zaštićenog obalnog područja uz Dugi otok na području Općine Sali proveden je postupak procjene utjecaja na okoliš i doneseno je Rješenje (KLASA: UP/I-351-03/14-02/21; URBROJ: 517-06-2-1-2-14-15, od 23. rujna 2014. godine). Programom praćenja stanja okoliša tijekom rada uzgajališta navedenog Rješenja (točkom B) propisano je sljedeće: „U školjkašima iz slučajnog uzorka iz obraštaja s kaveza promjera 16 m na postaji M1 utvrditi koncentracije sulfadiazina, trimethoprime, flumequina i oksitetraciklina.“ Sukladno Rješenju, nositelj zahvata provodio je mjerenja u razdoblju od 2014. do 2020. godine. Nakon provedenih mjerenja, nositelj zahvata predlaže prestanak mjerenja koncentracija sulfadiazina, trimethoprime, flumequina i oksitetraciklina, jer su utvrđene koncentracije rezidua antibiotika u uzorcima školjkaša iz obraštaja kaveza promjera 16 m na postaji M1 pokazale značajno manje vrijednosti u odnosu na najveće dopuštene količine rezidua farmakološki djelatnih tvari u hrani životinjskog porijekla, te ukazuju na nekorištenje antibiotika tijekom uzgojnog ciklusa. Također, navedenim Rješenjem propisano je sljedeće: „Snimiti stanje morskih staništa obalnog pojasa od točke C1 do C2 Carlit metodom“. Nositelj zahvata predlaže nadopunu točke B.1.c. programa praćenja stanja okoliša kojom bi se praćenje navedenom metodom odvijalo u proljetnom razdoblju. Također, predložena je izmjena točke B.1.e. programa praćenja stanja okoliša koja glasi: „Utvrditi stanje morskih staništa video snimanjem morskog dna od postaje M1 u smjeru koji prolazi ispod kaveza i završava na obali i to tako da se snimi stanje naselja posidonije“ na sljedeći način: „Utvrditi stanje morskih staništa morskog dna od postaje M1 u smjeru koji prolazi ispod kaveza i završava na obali i to tako da se prati stanje svih prisutnih staništa popraćeno fotodokumentacijom i da je početak transekta (M1) X:384611, Y:4874604, a kraj transekta na obali X:384640, Y: 4874359“.*

Ministarstvo je u postupku ocjene dostavilo zahtjev (KLASA: UP/I-351-03/21-09/346; URBROJ: 517-05-1-2-22-3 od 4. ožujka 2022. godine) za mišljenjem Upravi za zaštitu prirode i Upravi vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva, Upravi ribarstva Ministarstva poljoprivrede, Upravnom odjelu za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije te Općini Sali.

Upravni odjel za prostorno uređenje, zaštitu okoliša i komunalne poslove Zadarske županije dostavio je Mišljenje (KLASA: 351-07/22-01/36; URBROJ: 2198-07/2-22-2 od 11. ožujka 2022. godine) da za predmetni zahvat nije moguće očekivati značajniji negativan utjecaj na

okoliš, odnosno da nije potrebno provesti ocjenu utjecaja zahvata na okoliš. Uprava za zaštitu prirode Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 352-07/22-02/77; URBROJ: 517-10-2-2-22-2 od 24. ožujka 2022. godine) da za planiranu izmjenu programa praćenja stanja okoliša nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš i da je planirana izmjena prihvatljiva za ekološku mrežu. Općina Sali dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/22-01/03; URBROJ: 2198/15-01-22-2 od 25. ožujka 2022. godine) u kojem se izražava neslaganje s izmjenama programa praćenja stanja okoliša uslijed negativnog utjecaja zahvata na stanje okoliša na području Luke i Žmana u vidu optičke promjene, prvenstveno na površini mora i u podmorju, a kojih nije bilo prije izgradnje predmetnog uzgajališta. Nakon dostave dopunjenog Elaborata, ista Općina dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-01/22-01/03; URBROJ: 2198/15-01-22-4 od 1. kolovoza 2022. godine) u kojem se navodi da ostaje pri mišljenju da predmetni zahvat ima negativan utjecaj na stanje okoliša, da je potrebno nastaviti s mjerenjem koncentracije sulfadiazina, trimethoprima, flumequina i oksitetraciklina te da se protivni nadopuni mjere da se obveza snimanja morskih staništa obalnog pojasa Carlit metodom od točke C1 do C2 odvija samo u proljetnom razdoblju. Uprava ribarstva Ministarstva poljoprivrede dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/83; URBROJ: 525-13/0734-22-2 od 23. ožujka 2022. godine) da nije za očekivati negativan utjecaj planiranog zahvata na okoliš iz područja ribarstva. Također, u mišljenju je ukazano na problematiku bijega ribe iz uzgajališta te je predloženo propisivanje dodatnih mjera zaštite. Nakon dopune Elaborata ista Uprava dostavila je Mišljenje (KLASA: 351-03/22-01/209; URBROJ: 525-12/794-22-2 od 11. kolovoza 2022. godine) da je suglasna s navedenim dopunama Elaborata. Uprava vodnoga gospodarstva i zaštite mora Ministarstva dostavila je Mišljenje (KLASA: 325-11/22-05/119; URBROJ: 517-09-1-1-3-22-5 od 12. travnja 2022. godine) da za navedeni zahvat, s vodnogospodarskog stajališta, nije potrebna procjena utjecaja na okoliš jer su Elaboratom zaštite okoliša obrađena sva pitanja upravljanja vodama bitna za ovaj zahvat uz napomenu da je potrebno pridržavati se svih propisanih mjera zaštite.

Na planirani zahvat obrađen Elaboratom zaštite okoliša, koji je objavljen uz Informaciju o zahtjevu za provedbom postupka ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš na internetskim stranicama Ministarstva, nisu zaprimljene primjedbe javnosti niti zainteresirane javnosti.

Razlozi zbog kojih nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš niti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu su sljedeći: Sukladno podacima iz višegodišnjeg programa praćenja stanja okoliša koje je proveo Zavod za javno zdravstvo Zadar na lokaciji uzgajališta Velo žalo u razdoblju od 2014. do 2020. godine, kao i zadnjeg izvješća iz 2020. godine, aktivnost uzgoja bijele ribe na predmetnoj lokaciji ima ograničeni utjecaj na morsko stanište odnosno sediment kao i sastav bentoskih organizama. Nije uočen negativan utjecaj na stanje stupca morske vode. Utjecaj aktivnosti uzgoja vidljiv je samo na ograničenom području profila – ispod kaveza i do oko 25 m od kaveza, dok je na ostalom dijelu profila sastav biljnih i životinjskih zajednica uobičajen za ovaj dio Jadrana i ovakvu konfiguraciju terena. Prisutnost tipičnih organizama poput volka, školjkaša, trpova, ježinaca i zvjezdača na ovom uzgajalištu, uočena je i na drugim uzgajalištima diljem Jadrana, kao i prisutnost uobičajene infralitoralne zajednice ispod marikulturnih zahvata. Njihova prisutnost doprinosi i bržoj asimilaciji organske tvari podrijetlom iz uzgoja u morski okoliš. Tijekom provođenja programa praćenja, nisu uočene naslage bakterija roda *Beggiatoa sp.* koje su uobičajene u periodu nakon visokog intenziteta hranidbe riba na uzgajalištima slične dubine, što upućuje na dobru izloženost strujama i pravilno planiranje kapaciteta uzgoja. Tijekom godina uočena je prisutnost stabilnih životinjskih populacija na dnu, ispod kaveza, što ukazuje na stabilne uvjete s dovoljno kisika na samom dnu. Uočeno stanje podudara se s podacima u literaturi koji navode na ograničeni utjecaj kaveznog uzgoja ribe na morski okoliš, izražen samo u neposrednoj blizini uzgajališta, najčešće ne dalje od 20 do 25 m od ruba kaveza. Od organizama koji čine tipične zajednice

ispod marikulturnih zahvata, najprisutniji su trpovi roda *Holothuria sp.*, dok je ispod samih kaveza s ribom uočena vrlo mala količina dagnji i ostalih školjkaša koji uobičajeno dopijevaju na morsko dno. Rezultati snimanja stanja morskih staništa Carlit metodom ukazuju da je veći dio obalnog pojasa u blizini kaveza, u odnosu na referentnu lokaciju, karakteriziran visokom vrijednošću EQR faktora koji označava kvalitetu određenog sektora obale (Ecological quality ratio - Ekološki omjer kvalitete), osim dva manja dijela gdje su kavezi najbliži obali i gdje je mogući utjecaj na obalni pojas posljedica blizine obale i prijenosa nusprodukata uzgoja vjetrom (bura i jugo). Sukladno izvješću iz 2020. godine, manje nakupine zelenih algi uočene su tek u uvučenijim dijelovima stijena, gdje je smanjen protok vode, poglavito za vrijeme oseke, što pogoduje njihovom razvoju u proljetnom periodu. S obzirom da je to uobičajena pojava i na drugim dijelovima obale, ne može se isključivo pripisati utjecaju uzgajališta, već se može smatrati normalnom pojavom na terenima slične konfiguracije s nešto manje strmom obalom. Programom praćenja stanja okoliša iz Rješenja (KLASA: UP/I-351-03/14-02/21; URBROJ: 517-06-2-1-2-14-15, od 23. rujna 2014. godine) propisana je obveza provedbe svih točaka programa u razdoblju kraj rujna/početak listopada. S obzirom da je zajednica makroalgi na području zahvata najrazvijenija u proljetnom periodu, točka B.1.c. programa praćenja stanja okoliša iz predmetnog Rješenja mijenja se i glasi na način koji je naveden u točki I. izreke Rješenja. Na svim Cromarisovim uzgajalištima dva puta godišnje provjerava se prisutnost antibiotika u mesu ribe sukladno HACCP planu (Hazard Analysis Critical Control Point). Budući da su rezultati programa praćenja pokazali da rezidui antibiotika u uzorcima dagnji odgovaraju dozvoljenim količinama prema Uredbi Komisije (EU) br. 37/2010 o farmakološki djelatnim tvarima i njihovoj klasifikaciji u odnosu na najveće dopuštene količine rezidua u hrani životinjskog podrijetla te da uzgajivač posjeduje certifikat kojim potvrđuje izostanak korištenja antibiotika tijekom uzgojnog ciklusa, nije potrebno daljnje praćenje koncentracije sulfadiazina, trimethoprima, flumequina i oksitetraciklina te se točka B.1.d. programa praćenja stanja okoliša briše. Nasuprot mišljenju Općine Sali u kojem se izražava neslaganje s izmjenama programa praćenja stanja okoliša zbog izrazito lošeg stanja okoliša na području Luke i Žmana, ocijenjeno je da rezultati mjerenja i godišnja izvješća u razdoblju od 2014.-2020. godine ukazuju da aktivnost uzgoja ne izaziva značajnije promjene u stanju okoliša u okolnom akvatoriju. Radi lakšeg prikazivanja rezultata programa praćenja, metoda video snimanja zamijenjena je metodom fotodokumentacije svih prisutnih staništa. Budući da u prethodnom rješenju nisu bile navedene početna i završna točka transekta, izmijenjenom točkom B.1.e. programa praćenja stanja okoliša određene su točne koordinate kako bi se popratilo stanje svih prisutnih staništa (ujedno i posidonije). Sukladno mišljenju Uprave ribarstva Ministarstva poljoprivrede u kojem se ukazuje na problematiku bijega ribe iz uzgajališta i šteta koje time mogu nastati u okolišu, što je osobito izraženo pri bijegu komarče (*Sparus aurata*) koja uzrokuje štete na uzgajalištima školjkaša, propisane su dodatne mjere zaštite okoliša kao što je navedeno u točki I. izreke ovog rješenja. Sve navedene izmjene programa praćenja prihvatljive su za sastavnice prirode. Prema Uredbi o ekološkoj mreži i nadležnostima javnih ustanova za upravljanje područjima ekološke mreže („Narodne novine“, broj 80/19) planirani zahvat nalazi se izvan područja ekološke mreže. Najbliže planiranom zahvatu na udaljenosti od oko 100 m nalazi se Područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (POVS) HR3000419 *J. Molat-Dugi-Kornat-Zirje-Zlarin-Murter-Paşman-Ugljan-Rivanj-Sestrunj-Molat*. Navedeno POVS područje je kao područje od značaja za Zajednicu (Sites of Community Importance - SCI) objavljeno u Provedbenoj odluci Komisije (EU) 2020/96 od 28. studenoga 2019. o donošenju trinaestog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju. Predmetni POVS prvotno je potvrđen Provedbenom odlukom Komisije od 3. prosinca 2014. o donošenju osmog ažuriranog popisa područja od značaja za Zajednicu za mediteransku biogeografsku regiju, koja je objavljena u Službenom listu Europske unije 23. siječnja 2015. godine (OJ L 18, 23.1.2015). S obzirom na to da se radi o programu praćenja stanja okoliša za već postojeće uzgajalište bijele ribe koje se nalazi izvan područja ekološke mreže te da izmjene programa praćenja ni na koji

način ne utječu na POVS HR3000419 *J. Molat-Dugi-Kornat-Žirje-Zlarin-Murter-Paşman-Ugljan-Rivanj-Sestrunj-Molat*, ukidanje dijela propisanog programa praćenja kao i izmjena programa praćenja neće imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu.

Sukladno svemu navedenom, uz poštivanje propisa iz područja zaštite okoliša i prirode, primjenu mjera zaštite okoliša i programa praćenja stanja okoliša propisanih Rješenjem o prihvatljivosti za okoliš (KLASA: UP/I-351-03/14-02/21; URBROJ: 517-06-2-1-2-14-15, od 23. rujna 2014. godine), primjenu dodatno propisanih mjera zaštite okoliša te izmijenjenog programa praćenja stanja okoliša, posebnih uvjeta drugih nadležnih tijela te s obzirom na obilježja zahvata, ocijenjeno je da zahvat neće imati značajan negativan utjecaj na sastavnice okoliša i neće doći do značajnog opterećenja okoliša.

Točka I. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno članku 81. stavku 1. i članku 90. stavku 6. Zakona o zaštiti okoliša te članku 24. stavku 1. i članku 27. stavak 1. i 3. Uredbe ocijenilo, na temelju dostavljene dokumentacije i mišljenja nadležnih tijela, a prema kriterijima iz Priloga V. Uredbe, da planirana izmjena programa praćenja stanja okoliša neće imati značajan negativan utjecaj na okoliš, uz mjere zaštite okoliša i provedbu programa praćenja stanja okoliša propisanih u točki I. izreke ovog rješenja te stoga nije potrebno provesti postupak procjene utjecaja na okoliš.

Točka II. ovog rješenja temelji se na tome da je Ministarstvo sukladno odredbama članka 90. stavka 3. Zakona o zaštiti okoliša i članka 30. stavka 9. Zakona o zaštiti prirode u okviru postupka ocjene o potrebi procjene provelo prethodnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu te isključilo mogućnost značajnog utjecaja na ekološku mrežu i stoga nije potrebno provesti glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

Točka III. ovoga rješenja, rok važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 3. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka IV. ovoga rješenja, mogućnost produženja važenja rješenja, propisana je u skladu s člankom 92. stavkom 4. Zakona o zaštiti okoliša.

Točka V. ovog rješenja o obvezi objave rješenja na internetskim stranicama Ministarstva, utvrđena je na temelju članka 91. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo rješenje je izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor. Upravni spor pokreće se tužbom Upravnom sudu u Splitu, Put Supavla 1, u roku 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se predaje navedenom upravnom sudu neposredno u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

DOSTAVITI:

1. Cromaris d.d., Gaženička cesta 4b, Zadar (**R!, s povratnicom!**)
2. Zelena infrastruktura d.o.o., Fallerovo šetalište 22, Zagreb